

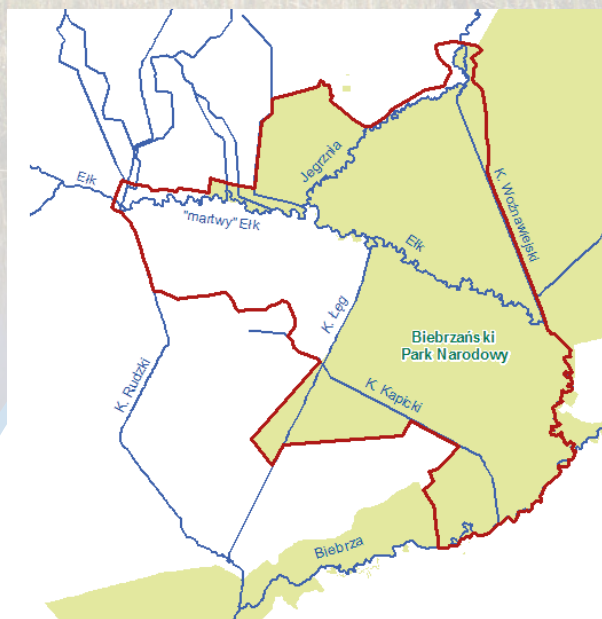
Najczęściej zadawane pytania:

Czy pola rolników będą zalewane?

Park posiada zezwolenie jedynie na takie gospodarowanie wodami, które nie będzie powodowało podtopień gruntów prywatnych. Poziom i przepływy wód na terenie projektu będą tak sterowane, aby do takich podtopień nie dochodziło.

W jakim celu realizowany jest projekt renaturyzacji skoro osuszenie miało miejsce dawno temu i wydaje się, że wszystko funkcjonuje sprawnie?

Siedliska od czasu naruszenia układu sieci hydrograficznej i melioracji, nieustannie ulegają procesom degradacji, w tym groźnemu dla nich przesuszeniu, co powoduje, że liczebność ptaków wodno-błotnych spada, częściej wybuchają groźne w skutkach pożary, pogarszają się warunki gospodarowania rolniczego. Wobec tych zagrożeń realizacja projektu stała się bardzo potrzebna, a nawet konieczna.

Obszar projektu „Renaturyzacja II”

Renaturyzacja sieci hydrograficznej w Basenie Środkowym doliny Biebrzy Etap II

LIFE13 NAT/PL/000050

rzeka Elk

Obszar projektu

BIURO PROJEKTU:

Biebrzański Park Narodowy

Osowiec-Twierdza 8, 19-110 Goniądz

Tel. (+48) 857 383 039; Fax (+48) 857 383 021

Więcej informacji o projekcie na stronie:

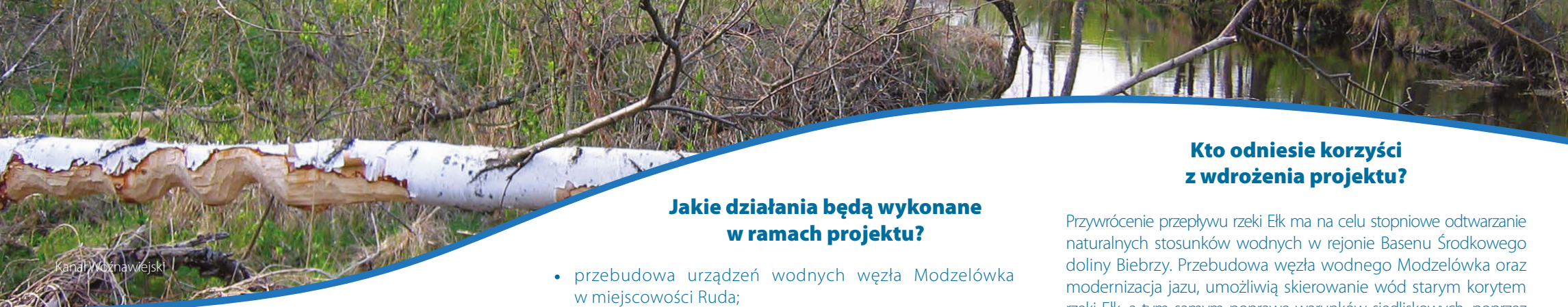
www.renaturyzacja2.biebrza.org.pl

LIFE13 NAT/PL/000050 Renaturyzacja sieci hydrograficznej w Basenie Środkowym doliny Biebrzy. Etap II.

Projekt współfinansowany przez instrument finansowy
LIFE+ Komisji Europejskiej,
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
oraz beneficjenta projektu - Biebrzański Park Narodowy.

Obszar projektu jest zlokalizowany w Basenie Środkowym doliny Biebrzy, tak w Biebrzańskim Parku Narodowym, jak i w jego otulinie. W ciągu ostatnich 150 lat stosunki hydrograficzne uległy tu niemałym przemianom. Sieć hydrograficzna jest w znacznym stopniu zmieniona wskutek wykopania w XIX kanałów i intensywnych prac melioracyjnych prowadzonych w XX w. Powstały dwa duże kanały: Kanał Woźnawiejski i Kanał Rudzki oraz kilka mniejszych m.in.: Łęg, Kapicki. Działania te doprowadziły do zmian warunków wodnych: zmiany przebiegu sieci rzecznej, szybszego odpływu wód i znaczącego obniżenia poziomu wód gruntowych, doprowadzając do osuszenia terenów bagiennych. Te niekorzystne zmiany pogłębiają się, szczególnie w sąsiedztwie kanałów. By temu zapobiec Biebrzański Park Narodowy rozpoczął realizację II etapu projektu pt. „Renaturyzacja sieci hydrograficznej w Basenie Środkowym doliny Biebrzy”.

Kanał Woźnawiejski

Jakie są cele projektu?

Projekt „Renaturyzacja II” stanowi kolejny etap działań na obszarze Basenu Środkowego doliny Biebrzy, po I etapie w ramach którego ograniczono między innymi odpływ wód Kanałem Woźnawiejskim, kierując je do Jęgrzni. Głównym celem II etapu jest poprawa warunków ochrony siedlisk bagiennych występujących na tym obszarze, poprzez:

- przywrócenie stałego przepływu rzeki Elk, co przyczyni się do odtworzenia stosunków wodnych zbliżonych do naturalnych w rejonie Basenu Środkowego doliny Biebrzy,
- poprawę stanu siedlisk przyrodniczych od wód zależnych, będących środowiskiem życia wielu gatunków ptaków wodno-błotnych,
- pogodzenie wymagań rolnictwa z potrzebami ochrony walorów przyrodniczych,
- godzenie wymagań ochrony przyrody z rozwojem działalności turystycznej,
- rozpowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony przyrody wśród społeczności lokalnej.

Jakie działania będą wykonane w ramach projektu?

- przebudowa urządzeń wodnych węzła Modzelówka w miejscowości Ruda;
- miejscowe udrożnienie koryta rzeki Elk;
- budowa przepustu z przejazdem m.in. dla maszyn rolniczych w rejonie uroczyska Dębiec;
- spowolnienie odpływu wód Kanałem Kapickim poprzez odbudowę obiektów małej retencji (zastawki i progi);
- wykup gruntów;
- zabiegi odkrzaczania i koszenia;
- budowa infrastruktury turystycznej – wieża widokowa oraz kładki turystyczne na uroczysku Dębiec w sąsiedztwie rzeki Elk;
- monitorowanie skuteczności zabiegów ochronnych i innych działań podjętych w projekcie;
- warsztaty edukacyjne skierowane do rolników posiadających grunty w granicy obszaru projektu oraz do dzieci i młodzieży szkolnej z obszaru projektu;
- szereg spotkań ze społecznością lokalną.

Przeznaczony do modernizacji jaz w Modzelówce

Kto odniesie korzyści z wdrożenia projektu?

Przywrócenie przepływu rzeki Elk ma na celu stopniowe odtwarzanie naturalnych stosunków wodnych w rejonie Basenu Środkowego doliny Biebrzy. Przebudowa węzła wodnego Modzelówka oraz modernizacja jazu, umożliwią skierowanie wód starym korytem rzeki Elk, a tym samym poprawę warunków siedliskowych, poprzez podwyższenie poziomu wód gruntowych.

Ponadto działanie przyniesie korzyści gospodarcze. W szczególności stymulowanie zalewów wiosennych łąk położonych w dolinie martwego dzisiaj koryta Elku, poprawi warunki wilgotnościowe wymagane dla rolniczego użytkowania tych terenów. Utrzymanie przepływów w korycie rzeki Elk w okresach posusznych powinno zapewnić użytkom zielonym odpowiedni zasób wody.

Podstawowym zadaniem gospodarki wodnej w dolinie Biebrzy, jest zapewnienie wysokiego uwilgotnienia bagien, zbliżonego do występującego w warunkach naturalnych przed naruszeniem naturalnego układu sieci hydrograficznej, lecz z umożliwieniem rolniczego ekstensywnego użytkowania części doliny. Pogodzenie wymagań rolnictwa z potrzebami ochrony walorów przyrodniczych na tym obszarze jest szczególnie ważne.

Niezbędne jest takie wypracowanie metod eksploatacji urządzeń wodnych, które pozwoliłyby na utrzymanie maksymalnego poziomu wód powierzchniowych, a jednocześnie nie powodowały utrudnień dla rolniczego użytkowania łąk i pastwisk.

Przebudowa węzła Modzelówka pozwoli na rozrząd wód rzeki Elk w ten sposób, aby 80% przepływu skierować do Kanału Rudzkiego, a pozostałe 20% do właściwego koryta Elku („Martwy Elk”).

koryto martwego Elku